

איגרת לפורש

שלום רב,

מסמך זה מיועד לכל מי שפרש מעבודה ומתחבט מה לעשות עם הכספים שנצברו לזכותו.

במסגרת עבודתך היית מבוטח, בין היתר, בביטוח מנהלים/בקרן פנסיה אשר שולמו דרך מעסיקך וכעת עליך להעביר את הפוליסה/הקרן לבעלותך הפרטית ולהחליט מה ברצונך לעשות עמן בהמשך דרכך המקצועית.

בשלב ראשון עליך לבצע תהליך "עזיבת עבודה". לשם כך עליך לבצע מספר פעולות כמפורט להלן:

- לוודא כי שולמה לפוליסה/לקרן הפרמיה האחרונה (נכון לתאריך עזיבתך את מקום העבודה).
- לוודא קבלת אישור עזיבת עבודה על-גבי טופס ייעודי של חברת הביטוח בה אתה מבוטח כשהוא חתום על-ידי מעסיקך.
- לקבל מחברת הביטוח טופס עזר למילוי טופס 161 (הודעת מעביד על פרישה מעבודה) ולהעבירו למעסיקך כדי שזה ימלא עבורך טופס 161.
- למלא במקביל טופס 161א (הודעת עובד על פרישה מעבודה) ולציין בו את בקשותיך השונות. יודגש כי ללא מילוי טופס כאמור לא תוכל ליהנות מכספי פיצויים פטורים ממס ומהטבות המס השונות הקבועות בחוק (ראה להלן – רצף פיצויים ורצף קצבה).
- לגשת לפקיד השומה באזור מגוריך על-מנת לקבל אישור על חלק הפיצויים הפטור ממס, החייב במס וכן על ייעוד כספי הפיצויים לרצף פיצויים ו/או לרצף קצבה (ראה להלן – רצף פיצויים ורצף קצבה).

- בעת הפנייה לפקיד השומה עליך להצטייד בטפסי 161 ו- 161א, ב- 3 תלושי שכר אחרונים ובצילום תעודת זהות.
- למרות שבפרישות מסוימות מעבידך רשאי לטפל מבלי שתצטרך לפנות בעצמך לפקיד השומה, אנו ממליצים כי בכל מקרה תעשה פנייה מסודרת לפקיד השומה לצורך קבלת אישורי המס המתאימים ותציגם לחברת הביטוח/לקרן הפנסיה בהן אתה מבוטח.

כאמור לעיל, עליך לקבל החלטה לגבי כספי הפיצויים שצברת בפוליסה/בקרן או שאתה עומד לקבל במזומן ממעסיקך הנוכחי. עומדות בפניך 3 אפשרויות כדלקמן:

רצף פיצויים

אופציה זו מאפשרת לך לשמור את כספי הפיצויים שמגיעים לך לאחר סיום עבודתך במעמד של כספי פיצויים ולמעשה לדחות את התחשבות המס בגינם לתקופה מאוחרת יותר (למועד עזיבת המעסיק הבא או למועד הפרישה המוחלטת ממעגל העבודה בגיל פרישה). יש לציין כי ניתן להחיל הסדר זה גם לגבי כספי פיצויים שקיבלת במזומן ממעבידך ובלבד שיופקדו במהרה בקופת גמל לפיצויים המתנהלת על-שמך.

- יש לבצע את הרצף על כל סכום הפיצויים – הפטור ממס והחייב במס כאחד. אם בכל זאת החלטת למשוך סכום פיצויים מסוים במועד הפרישה הוא יהיה חייב במס ללא זכאות לפטור ממס.
- דחיית התחשבות המס מאפשרת להביא את אירוע המס לתקופה בה שיעורי המס יהיו נמוכים יותר, הן על-פי חוק והן בשל העובדה כי יהיו לך הכנסות נמוכות יותר/לא יהיו לך בכלל. סביר להניח שתקרת הפטור ממס תהא גבוהה יותר ותקופת העבודה תהא התקופה הכוללת אצל כל המעסיקים גם יחד. הסדר של רצף פיצויים יכול להפחית בצורה משמעותית את המס החל על כספי הפיצויים החייבים במס.

- רצף פיצויים כאמור יחייב אותך למצוא מעסיק חדש בתוך שנה ממועד הפרישה ועל מעסיק זה חלה החובה להפריש עבורך לפיצויים. לידיעתך, הנך רשאי להתחרט מרצף פיצויים עד שנתיים לאחר שעזבת את מקום העבודה שלגביו ביקשת את הרצף.

רצף קצבה

אופציה זו מאפשרת לך לשמור את כספי הפיצויים שמגיעים לך לאחר סיום עבודתך בקרן פנסיה או בפוליסת ביטוח מנהלים לקצבה לשם קבלת קצבה חודשית בעתיד (לאחר פרישה מוחלטת ממעגל העבודה).

- ניתן למשוך את כספי הפיצויים הפטורים ממס ולייעד לרצף קצבה רק את כספי הפיצויים החייבים במס שבגינם היית אמור לשלם מס במועד הפרישה. העברת כספי פיצויים חייבים במס אלה לטובת רצף קצבה תימנע את המס החל בגינם במועד הפרישה והם ישולמו בעתיד כקצבה חודשית.
- דחיית התחשבנות המס מאפשרת הפחתת חבות המס בגינם מכיוון שבדרך כלל המס שצפוי על הקצבה בעתיד הנו נמוך יותר מהמס שהיה חל על כספי הפיצויים אילו היו נמשכים בפועל.
- גם מבקשה לרצף קצבה ניתן להתחרט כל עוד לא קיבלת קצבה מכספי פיצויים אלה וכל עוד לא מלאו לך 75 שנים. במקרה ותתחרט ותהיה מעוניין למשוך את כספי הפיצויים בסכום חד-פעמי ולא בדרך של קצבה חודשית תיאלץ לשלם מס מלא על כספים אלה. חרטה מרצף קצבה אינה מומלצת בדרך כלל בשל חבות המס הגבוהה החלה בגינה ובשל העובדה כי הדבר יקטין את הקצבה הצפויה בעתיד.

משיכה

באם אינך מעוניין באפשרויות השונות שצוינו לעיל קיימת בפניך האפשרות של משיכת כספי הפיצויים. ייתכן והפיצויים שצברת פטורים ממס על-פי חוק אך ייתכן וחלקם חייבים במס. במקרה שכזה מומלץ לפנות לפקיד השומה עם טפסי

161 ו-161א, 3 תלושי שכר אחרונים וצילום תעודת זהות כדי שזה יקבע מהו סכום הפיצויים הפטור ממס, החייב במס ומהו המס החל בגינם. בהזדמנות זו תוכל לבקש מפקיד השומה לפרוס את חלק הפיצויים החייב במס, אחורה או קדימה, לפי העניין, במטרה להפחית את חבות המס בגינם. בקשה לפריסה יש להגיש על-גבי טופס 116ג בלבד.

לאחר שבוצע תהליך "עזיבת עבודה" עומדות בפניך מספר אפשרויות להמשך הפוליסה בחברת הביטוח:

- אם אתה מועסק במקום עבודה חדש – ניתן להמשיך את הפוליסה הקיימת לאחר ביצוע "**קבלת בעלות**" על הפוליסה על-ידי המעסיק החדש. אם בחרת באופציה זו עליך למלא טופס קבלת בעלות ייעודי של חברת הביטוח.
- אם טרם מצאת מעסיק חדש או שהמעסיק החדש עדיין אינו מעביר עבורך כספים בפוליסה זו – ניתן להעביר את הפוליסה למצב של "**ריסק זמני**" דהיינו, תשלום עבור ריסק (ביטוח חיים) ואובדן כושר עבודה בלבד למשך 12 חודשים, דבר שיאפשר לך לשמור את תנאי הפוליסה עד לקבלת בעלות על הפוליסה על-ידי המעסיק החדש. אם בחרת באופציה זו עליך למלא טופס ריסק זמני והוראת קבע לתשלום הפרמיה הזמנית.
- אם אתה ממשיך בדרכך כעצמאי – ניתן להמשיך את הפרמיה **כתגמולים לעצמאים** דהיינו, לשלם פרמיות עבור חיסכון פנסיוני המשלב חיסכון וביטוח. אם בחרת באופציה זו עליך ליצור קשר עם סוכן הביטוח שלך שינחה אותך כיצד עליך לפעול בנסיבות אלה. יודגש כי בגין הפרשות אלה הנך זכאי להטבות מס משמעותיות כקבוע בחוק.
- סילוק הפוליסה וביטול כל כסויי הביטוח שהיו בה (כלל לא מומלץ לאור חשיבות הדבר). אולם אם בכל זאת בחרת באופציה זו עליך למלא טופס בקשה לסילוק פוליסה.